

Az EPBD végrehajtása és gyakorlati alkalmazása a közép-, kelet- és délkelet- európai országokban

Magyar nyelvű összefoglaló

Impresszum

A magyar nyelvű összefoglaló az alábbi tanulmány alapján készült: EPBD implementation and enforcement in CEE and SEE countries (letölthető a [MEHI honlapjáról](#)).

Szerző:

Magyar Energiahatékonysági Intézet (MEHI)
Kutatási vezető, a tanulmány szerkesztője:
Koritár Zsuzsanna

Közreműködő szervezetek:

Chance for Buildings Šance pro budovy, Csehország

Buildings for the Future – Budovy pre Buducnost,
Szlovákia

NAPE National Energy Conservation Agency,
Lengyelország

Technical University of Cluj-Napoca, Románia

Center for Energy Efficiency EnEffect, Bulgária

A kutatást a European Climate Foundation (ECF) támogatta.

1. Bevezető

Az éghajlatváltozásról szóló 2015-ös párizsi megállapodás arra ösztönzi az Európai Uniót, hogy fokozottabb erőfeszítéseket tegyen az épületállomány dekarbonizációjára. Mivel az EU végső energiafogyasztásának 40%-áért az épületek felelősek, az épületállomány energetikai felújítással történő dekarbonizációját az Európai Bizottság egyértelmű prioritásként kezeli. Ezért is kapott az épületfelújítás külön stratégiát: az európai Felújítási Hullám (Renovation Wave) az EU Zöld Megállapodás egyik zászlóshajó kezdeményezése. A 2020 októberében közzétett stratégia célja az épületfelújítások arányának megduplázása és a mélyfelújítások ösztönzése a következő évtizedben.

A klímasemleges épületállomány eléréséhez – amely nélkül a 2050-es CO₂-kibocsátási célok nem teljesíthetőek – az egyik legfontosabb jogszabály az épületek energiateljesítményéről szóló irányelv (a továbbiakban EPBD). Az irányelv jelenleg is komoly viták tárgyát képezi, a klímasemlegesség elérése szempontjából kulcsfontosságú, hogy a jogalkotási eljárás eredményeként mit tartalmaz majd annak végleges változata. Egyes tagállamokban ugyanakkor a jelenlegi EPBD végrehajtásának és megvalósításának szintje és sikeressége is kérdéses. A felülvizsgált EPBD sikere és eredményei nagyban függenek majd a tagállamok elkötelezettségétől a gyakorlati megvalósítás terén.

Jelen tanulmány célja az volt, hogy megvizsgálja a jelenleg hatályos EPBD tényleges végrehajtását: milyen mechanizmusokat alkalmaznak a vizsgált országok, mennyire hatékony a jogszabályok végrehajtása, és mennyiben szolgálják azt a kitűzött célt, hogy jelentősen javuljon az épületállomány energiateljesítménye.

A tanulmány eredménye szerint az EU egyre szigorúbb épületenergetikai követelményei főként jogszabályi, szabályozási szinten működnek, míg a gyakorlati alkalmazás és végrehajtás az uniós tagállamok között nagymértékben eltér: a vizsgált tagállamokban komoly hiányszágok tapasztalhatók az energetikai követelmények végrehajtása tekintetében.

1.1. A tanulmány célja és módszertana

Jelen tanulmány azzal a céllal készült, hogy megvizsgálja az EPBD tényleges végrehajtásának eredményességét három kiemelt tématerület kapcsán: az energetikai minimumkövetelmények, az épületenergetikai tanúsítványok és ezek sikeres végrehajtását elősegítő szakpolitikák tekintetében. A téma indokoltságát az adta, hogy az EPBD követelményeinek gyakorlati alkalmazása tagállamonként jelentősen eltérő, és a jogszabályok megléte nem eredményez automatikus tartalmi megfelelést és hatékony végrehajtást. Egy, az Európai Bizottság számára 2015-ben az EPBD végrehajtásáról készült tanulmány¹ elismeri, hogy a jogszabálynak való megfelelés szintjét erősen befolyásolja az ellenőrzési és a végrehajtási tevékenységek jellege, különösen a szankciók és a büntetések alkalmazása. Az EPBD

¹ ICF (2015), EPBD Compliance Study

követelményeinek gyakorlati megvalósítását azonban a Bizottság még nem vizsgálta részletesen, de igény van rá, hogy jobban megismerjék a szabályozás végrehajtásának folyamatát. A jelenleg hatályos EPBD tagállami végrehajtásának vizsgálata révén értékelhetők a gyakorlati megvalósítás szintjei, és ezáltal előre jelezhető a felülvizsgált EPBD sikere is.

A tanulmány ezért hat kelet-, közép- és délkelet-európai tagállamban vizsgálta az EPBD végrehajtását kérdőívek, interjúk és szakirodalmi kutatás során összegyűjtött nemzeti adatok és információk alapján. A kutatás során elemzett témakörök az alábbiak voltak:

- az érintett tagállamok milyen végrehajtási és ellenőrzési mechanizmusokat alkalmaznak,
- mennyire hatékony az épületenergetikai jogszabályok végrehajtása, és
- azok mennyiben szolgálják a fő célt, vagyis az épületállomány energiateljesítményének jelentős javítását és az energiahatékonysági potenciál kiaknázását.

A tanulmányhoz az egyes országok építőipari, energiahatékonysági szakértői szervezetei nyújtottak segítséget:

- Csehország – Chance for Buildings (Šance pro budovy),
- Magyarország – Magyar Energetikai Hatékonysági Intézet (MEHI),
- Lengyelország – National Energy Conservation Agency (NAPE),
- Szlovákia – Buildings for Future – Budovy pre Buducnost,
- Románia – Kolozsvári Műszaki Egyetem és
- Bulgária – Center for Energy Efficiency (EnEffect).

Az egyes témakörök feldolgozását segítő kérdőív összeállítását, az ezek alapján összegyűjtött inputok összesítését és a legfontosabb megállapításokat tartalmazó összefoglaló megírását a Magyar Energetikai Hatékonysági Intézet végezte.

2. Főbb megállapítások

A tanulmány három fő témacsoporttal foglalkozott, ezek

1. az energetikai minimumkövetelmények,
2. az épületenergetikai tanúsítványok szerepe és alkalmazása a követelmények elérésében, valamint
3. az előbbieket sikeres végrehajtását elősegítő szakpolitikák: azok célkitűzései (ambíció tekintetében), pénzügyi és technikai keretfeltételei.

Az eredményeket nehéz általánosítani, mivel a konkrét jogszabályi követelmények és alkalmazási feltételek országonként eltérőek, az értékelésből mégis számos hasznos és releváns megállapítás és következtetés levonható. A részletes tagállami visszajelzések és következtetések az angol nyelvű eredeti kutatási jelentésünkben olvashatóak, amely a [MEHI honlapjáról](#) letölthető.

2.1. Energetikai követelmények

2.1.1. Energetikai követelmény értékek

- Az energetikai minimumkövetelmény értékeket a legtöbb országban jogszabályban határozzák meg, amelyek épületelemekre, meglévő épületek jelentős felújítására és új épületekre vonatkoznak.
- Az energetikai követelmény értékeket az elmúlt tíz évben többször felülvizsgálták, de az értékek nem mindig a legjobb energiateljesítmény elérését célozzák.
- A kellően szigorú energetikai követelmény értékek előfeltételei annak, hogy a lakóépületek teljes energiamegtakarítási potenciálját ki lehessen aknázni (az alkalmazott követelmény értékek mélyreható elemzése nem tartozott e tanulmány tárgykörébe).

2.1.2. Meglévő épületek: költségoptimális szint, jelentős felújítás

A vizsgált országokban az épületelemekre és a jelentős felújításra vonatkozó energetikai követelmények tekintetében a jogérvényesítés általános hiánya tapasztalható.

- Azokban az országokban, ahol a részleges vagy jelentős energetikai felújításhoz nem szükséges építési engedély, egyáltalán nem ellenőrzik az energetikai követelményeknek való megfelelést. Ilyen esetekben a felelőst is nehéz kijelölni a felújítási folyamat során, mivel sok esetben csak a lakástulajdonos és a kivitelező vesz részt benne; és a jogi követelményekkel általában tisztában lévő szereplők (tervezők, építésszek, mérnökök, energetikai szakértők, műszaki ellenőrök) nincsenek bevonva a folyamatba.
- Azokban az országokban, ahol a jelentős felújításhoz építési engedély szükséges, van bizonyos szintű ellenőrzési keretrendszer. De még ezekben az országokban is vannak hiányosságok: a jelentős felújításokat nem mindig jelentik be, még akkor sem, ha engedélyre van szükség, így a hatóságok nem értesülnek az építkezésről, és nem tudják ellenőrizni a dokumentumokat. A hatóságoknak jellemzően nincs kapacitásuk a helyszíni vizsgálatok elvégzésére, ezért az ilyen tevékenységek rejtve maradnak a hatóságok előtt.
- Ahol az energetikai követelmények ellenőrzése bizonyos mértékben megtörténik, a követelménynek való megfelelésért felelős szereplő általában az építész/műszaki tervező vagy az energetikus. Az ellenőrzési folyamat során a megfelelést az energetikai tanúsítvány vagy más, a felújítási folyamathoz kapcsolódó tervdokumentum megléte alapján vizsgálják, amely tartalmazza az energiateljesítményre vonatkozó adatokat. Általános, hogy az abban foglaltaknak már nem járnak utána, nem ellenőrzi senki, hogy a tartalom megfelelő-e.
- Az ellenőrzés többnyire az építési engedély-kérés során, a beruházás előtt történik; a felújítás utáni energiateljesítményt általában nem ellenőrzik, sem dokumentumok alapján, sem helyszíni ellenőrzés során. A jogszabály be nem tartása miatti szankciókat ezért általában a tervezési fázis után, az építési engedélyezési eljárás végén vetik ki, és ezek alapvetően az építési engedély kiadásának megtagadását jelentik mindaddig, amíg a

terv nem felel meg az energetikai követelményeknek. Azokban az esetekben, amikor a felújítás eredményeként az épület nem teljesíti az energetikai követelményeket, általában nem alkalmaznak szankciókat.

- A követelményeknek való megfelelés ellenőrzésének hiányosságai a vizsgált országokban az egylakásos családi házak esetében a legsúlyosabbak, mivel általában ezek azok az esetek, amikor nincs szükség építési engedélyre. A többlakásos épületek esetében általában előírás az építési engedély, főként az épület nagysága miatt, és a tervezők/építésszek is jobban részt vesznek a felújítási folyamatban a projekt mérete miatt.
- Az egyetlen kivétel a követelményeknek való megfelelés tekintetében az, ha az energiahatékonysági felújításokhoz állami támogatást vesznek igénybe. A felújításhoz nyújtott finanszírozási programok általában energetikai minimumkövetelményekhez (Minimum Energy Performance Standards, MEPS) kapcsolódnak, a megfelelést pedig a felújítás előtt elvégzett energetikai tanúsítvány vagy energetikai felmérés bizonyítja. Továbbá egyes országokban a támogatási rendszerek ösztönzik a minimumkövetelmények túlteljesítését, a támogatás mértékét a felújítás, illetve a megtakarítás mértékéhez kötve. A támogatási programokhoz kapcsolódó ellenőrzési mechanizmusok általában működő-képesebbek, mint az általános kontroll eljárások, főként a pénzügyi részvétel miatt. A támogatási programokban történő ellenőrzést még lehetne fejleszteni, de nyilvánvalóan van egy ösztönzés a tagállamok felé, hogy az állami támogatással megvalósuló felújításoknál nagyobb energiamegtakarítást érjenek el.
- A megfelelés ellenőrzésének szűk keresztmetszete az építésügyi hatóságok alacsony intézményi kapacitása. Még ha minden jelentős felújítás esetén kötelező is lenne az engedélyeztetés, az energetikai tervek elkészítésében jártas energetikai szakértők száma nem lenne elegendő ahhoz, hogy a lakástulajdonosok számára megtervezzék az energetikai felújítást, a hatóság oldalán pedig, hogy ellenőrizzék a tervezett és a megvalósult állapot energiateljesítményének számításait.
- A felújítással összefüggésben a "műszakilag és gazdaságilag megvalósítható" kifejezés biztosítja, hogy az EPBD-ben felvázolt követelmények ne legyenek túlzottak, és csak akkor legyenek alkalmazhatók, ha költséghatékonyak. A fogalom értelmezése azonban a tulajdonosra vagy a kivitelezőre van bízva, és ez következtelenséget eredményezhet az alkalmazásban: a terv abban az esetben is jóváhagyásra kerül, ha a tervező a „nem megvalósíthatóságra” hivatkozva az előírtnál rosszabb teljesítményszintet alkalmaz.

Következtetések, javaslatok

- Amíg a lakóépületek jelentős felújításánál az energetikai követelményeket nem ellenőrzik sokkal nagyobb arányban, addig nagy a kockázata, hogy ezek az elvárások nem teljesülnek. Tekintettel arra, hogy a jelenleg meglévő épületek többsége 2050-ben is állni fog és használatban lesz, nagy hangsúlyt kell fektetni a jelentős felújításnál az energetikai követelményeknek való megfelelés betartására.

- A nem ellenőrzött lakóépület felújítások ki vannak téve az úgynevezett lock-in hatás kockázatának. Ha a felújítások során nem tartják be az energetikai követelményeket, az épület évtizedekre egy kevésbé energiahatékony állapotban marad, mivel a beruházás során nem az optimális (nem az elérhető legjobb) műszaki megoldást választják. Ezért fontos, hogy a felújítás iránti keresletet olyan irányba tereljük, ahol az energia-megtakarítási potenciál maximalizálható. Ehhez a felújítási folyamaton belül kötelező ellenőrzési pontokat kell bevezetni, amelyek biztosítják az energetikai követelmények betartását.
- A leghasznosabb megoldás egy szigorú engedélyezési folyamat létrehozása lenne (mind a tervezés, mind az építés utáni szakaszban), ahol minden jelentős felújítás esetében bizonyos szintű ellenőrzésre kerülne sor (mértől vagy típustól függetlenül), és a szabályok be nem tartása esetén megfelelő szankciókat alkalmaznak. Ez lenne a legmegbízhatóbb megoldás, amely biztosítaná az energetikai követelmények érvényesülését. Ehhez azonban az építésügyi hatóságokon belül jelentős adminisztratív és energetikai szakértői kapacitásra lenne szükség, ami a követelmények ellenőrzésének szűk keresztmetszetét jelenti.
- Másik megközelítés lehet a felújítások finanszírozásához kötött ellenőrzés szabályrendszerének erősítése. Ez az a terület, ahol a vizsgált országok jobban működő ellenőrzési folyamatokról számoltak be. A megalapozott és hosszú távú finanszírozási programmal jelentkező állami támogatás szerepe a kiegészítő pénzügyi források biztosítása mellett az, hogy a felújítókat olyan rendszerbe terelje, ahol a követelményeknek való megfelelés ellenőrzése megtörténik. A támogatásra való jogosultság kritériuma az energetikai követelményeknek való megfelelés bizonyítása mind a tervezési, mind a kivitelezési szakaszban. A jól tervezett és megfelelő ellenőrzési háttérrel rendelkező támogatási programok tehát sokrétű előnnyel járnak: ösztönzik a jelentős felújításokat, energetikai szakértők általi tervezést követelnek meg, teljesítik az energetikai követelményeket, ezáltal valódi energiamegtakarítást eredményeznek, amely nyomon követhető (monitorozható) és az EU felé elszámolható, segítve az uniós célkitűzések teljesítését.
- Mivel azokban az országokban, ahol ellenőrzésre kerül sor, a megfelelés ellenőrzésének legfőbb eszköze és hivatkozási alapja az energetikai tanúsítvány, ezek minőségének (mind a bemeneti adatok, mind a számítások) ellenőrzése fejlesztésre szorul.
- A vizsgált országok hatóságainak foglalkozniuk kell a "műszakilag és gazdaságilag megvalósítható" kitéttel: részletezniük kell azokat az eseteket, amelyek gazdaságosan nem kivitelezhetőek; a megvalósíthatóságot egyértelmű iránymutatások és meghatározott eljárások alapján kell értékelni.

2.1.3. Új épületek: közel nulla energiaigényű épületek (KNE)

Az új lakóépületek esetében az ellenőrzési eljárások általában fejlettebbek, mint a jelentős felújításoknál. Mivel az új épületek építéséhez minden országban szükség van valamilyen engedélyre vagy bejelentésre, a kérelem tartalmazza a tervdokumentációt és/vagy a tanúsítványokat, amelyekben megtalálható az energiateljesítmény becslése.

- A KNE meghatározás minden országban már évekkel ezelőtt megtörtént. Bulgáriában azonban nem került be a definíció a nemzeti jogszabályokba, Magyarországon pedig másfél évvel, 2022. július 1.-re, majd 2022-ben 2024 július 1.-re halasztották a hatálybalépést.
- A KNE követelményeknek való megfelelés ellenőrzése új épületek építése esetén általában a tervezési szakaszban (az építési engedély kiadásához kapcsolódóan) és építés után (a használatbavételi engedély kiadásához kapcsolódóan) is megtörténik, de legtöbbször csak az építési hatósághoz benyújtott dokumentáció alapján. A dokumentum tartalmának minőségét az építési hatóság nem ellenőrzi.
- Az építési hatóságoknak nincs kapacitásuk, és sokszor elegendő szakértelmük sem, hogy értékeljék az épület energiateljesítményére vonatkozó információk megalapozottságát (az energetikai tanúsítványokban vagy a műszaki tervdokumentációban). A tanúsítványok minőségének ellenőrzését más hatóságok külön eljárás keretében végzik, de ezek nem kapcsolódnak az építési hatóságok által végzett engedélyezési eljáráshoz.
- A vizsgált országokban általában hiány van képzett energetikai szakértőkből, de a munkájuk iránti kereslet egyre nagyobb, mivel ez az alapvető kritériuma az energetikai követelmények teljesítésének és alkalmazásuk biztosításának.

Következtetések, javaslatok

- A megfelelő KNE-értékek alkalmazása előfeltétele annak, hogy 2050-re magas energiahatékony épületállomány jöjjön létre.
- Ahogyan a jelentős felújítások esetében is hangsúlyoztuk, az energetikai tanúsítványok megalapozottsága (mind a bemeneti adatok, mind a számítások) ellenőrzése is fejlesztésre szorul. A két párhuzamos folyamatot, vagyis az építési engedélyezést és a tanúsítványok minőségellenőrzését, össze kell kapcsolni, és nagyobb arányban kellene az építési projekteket vizsgálni (ahelyett, hogy véletlenszerűen ellenőrzik a tanúsítványokat, mint például amikor egy tranzakció – eladás vagy bérbeadás – során ellenőrzik azokat).
- A követelményeknek való megfelelés ellenőrzésének a tervezési szakaszban és a megvalósítás után is meg kell történnie, hogy már a tervezési szakaszban biztosítani lehessen az energetikai követelmények teljesülését, az építés után pedig ellenőrizni lehessen a megfelelő kivitelezést.
- Az építésügyi hatóságok kapacitását és szakértelmét valamennyi vizsgált országban javítani kell az energetikai követelmények teljesülésének biztosítása érdekében.

2.2. Energetikai tanúsítványok

- Az energetikai tanúsítványok és az energetikai felmérések minőségét illetően a jelenlegi ellenőrzési eljárás korlátait állapítottuk meg, különösen az elvégzett energetikai számítások minőségellenőrzését illetően. A bemeneti adatok és a számítási eredmények ellenőrzése ritka és kihívást jelent, a meglévő épületek esetében az értékelési módszer bizonytalan.
- A tanúsítványok ellenőrzését általában véletlenszerű mintavétellel végzik az elkészített tanúsítványok statisztikailag jelentős hányadában. A "statisztikailag jelentős" kitétel azonban a legtöbb országban nincs meghatározva, és általában arról sincsenek adatok, hogy évente hány tanúsítványt értékelnek.
- Minden vizsgált országban létezik a tanúsítványok független ellenőrzési rendszere, amely a jelentések szerint többnyire összhangban van a jelenlegi EPBD II. mellékletének rendelkezéseivel. Minden országban van egy kijelölt szerv, amely az ellenőrzéseket végzi, és amely szükség esetén szankciókat is kiszabhat.

Következtetések, javaslatok

- Az energetikai tanúsítványok a leggyakrabban használt eszközök annak igazolására, hogy egy épületben teljesülnek-e az energetikai követelmények, és ezek szolgálnak alapként az ellenőrzésnél is. Fontos felismerni, hogy ez a tanúsítványok egyik legfontosabb szerepe az épületek tulajdonosainak és használóinak tájékoztatása mellett, és jelentőségüket ennek megfelelően kell kezelni.
- Jelentős felújítás vagy új építés esetén az energetikai követelmények ellenőrzése és a tanúsítványok kontrollja jelenleg két különálló folyamat a vizsgált országokban, amelyek nem kapcsolódnak egymáshoz. Míg az előbbit általában egy olyan építési hatóság végzi, amely nem rendelkezik elegendő szakértelemmel az épületek energiateljesítményével kapcsolatban, addig az utóbbit egy másik ellenőrző szerv folytatja le, amely rendelkezik ugyan szaktudással az energiatanúsítás terén, de nincs bevonva a felújítási vagy építési projektekbe. Az építési engedélyezési eljárás során a tanúsítványok minőségének ellenőrzése nem történik meg, annak ellenére, hogy ez lehetne a legfontosabb eszköz az energetikai követelményeknek való megfelelés vizsgálatához. Másrészt a tanúsítványok ellenőrzése során magát a projektet, amelynek keretében a tanúsítványt kiállították (jelentős felújítás vagy építés), egyáltalán nem értékelik. Ez azt jelenti, hogy ha a tanúsítványban hibás értékeket vagy számításokat találnak, az nem kapcsolódik a felújítási vagy építési projekthez, és nem kerül sor visszajelzésre az építésügyi hatóságok felé. Jelen tanulmány javasolja a két folyamat jogszabályi összekapcsolásának megfontolását, hogy felújításnál vagy új építkezésnél az energetikai követelmények teljesülésével valós energiamegtakarítást érjenek el.

- A korábbi javaslatra építve az ellenőrzés során a tanúsítványok kiválasztása nem történhet véletlenszerűen. Jelenleg a tanúsítványok többségét akkor készítik el, amikor egy ingatlant eladnak vagy bérbe adnak. Bár a tájékoztatás és az oktatás szempontjából fontos, hogy ezekben az esetekben is megalapozott tanúsítványok álljanak rendelkezésre, de ugyanilyen fontos, hogy az energiatakarékosági, energiahatékonysági beruházások esetében is megfelelő tanúsítványok legyenek elérhetőek. Ezért nagyobb hangsúlyt és több erőforrást kellene fordítani az ilyen projektek tanúsítványainak minőségellenőrzésére. Az évente elkészített összes tanúsítvány véletlenszerű kiválasztáson alapuló ellenőrzése helyett nagyobb mintát kellene vizsgálni azon tanúsítványok között, amelyeket jelentős felújítások vagy új épületek építése során készítettek.

2.3. A "Fit for 55" javaslatcsomag keretében történő EPBD felülvizsgálat hatásai

A "Fit for 55" javaslatcsomag, és annak részeként az EPBD felülvizsgálata nagymértékben érinti az épület szektort. Míg az klímasemlegesség elérése szempontjából kulcsfontosságú, hogy a jogalkotási eljárás után mit tartalmaz majd az irányelv végleges változata, addig egyes tagállamokban a jelenlegi EPBD végrehajtásának és gyakorlatának a szintje, eredményessége is kérdéses. **A felülvizsgált EPBD sikere és eredménye nagyban függ majd a tagállamok elkötelezettségétől.**

Jelen tanulmány egyik legfontosabb üzenete: **bár a nemzeti jogszabályok többnyire megfelelnek a jelenlegi EPBD-nek, a vizsgált országokban az energetikai követelmények végrehajtása során komoly hiányosságok tapasztalhatók.**

Az energetikai minimumkövetelmények elérése a legrosszabbul teljesítő épületek esetében; a „nulla kibocsátású épület” szabvány bevezetése új épületek esetében; a tagállamok azon kötelezettsége, hogy az energetikai minimumkövetelmények betartását támogató keretrendszerrel, többek között finanszírozási forrásokkal támogassák: néhány **új eleme az EPBD felülvizsgálatnak, ami hatalmas kihívást jelent majd ezen országok számára, mivel még a jelenlegi követelmények megfelelő végrehajtása és betartatása is nehézségekbe ütközik.** Ezt nem szabad figyelmen kívül hagyni az EPBD új rendelkezéseinek megfogalmazásakor.

Az EPBD felülvizsgálatának indokolása szerint: *"Az ebből eredő javaslat nagy mozgásteret hagy a tagállamoknak, hogy az épületekre vonatkozó szabályozási és finanszírozási szakpolitikáikat a nemzeti és helyi körülményekhez igazítsák a közös átfogó cél elérése érdekében. Az EPBD felülvizsgálatának hozzájárulása az átfogó "Fit for 55" csomaghoz nem csökken, de a megvalósításért való fő felelősség az eredetileg tervezettnél nagyobb mértékben a tagállamokra hárul, a szubszidiaritás elvének kellő tiszteletben tartása mellett."*

Az elemzések eredményei azt mutatják, hogy ha a tagállamok számára nagy mozgásteret hagynak a végrehajtás tekintetében, az nem biztos, hogy a kívánt eredményeket hozza. A jelen tanulmány megállapításai alapján megfontolásra javasoljuk, hogy bizonyos rendelkezéseket irányelv helyett rendeletbe foglaljanak. Az épület szektorra vonatkozó ambiciózus jogszabály

elengedhetetlen az üvegházhatású gázok 55%-os csökkentésére vonatkozó célkitűzés eléréséhez, mivel ebben az ágazatban rejlik az egyik legnagyobb energiamegtakarítási potenciált, amely nélkül a 2050-es klímasemlegesség elérhetetlen.

Az EPBD felülvizsgálatára irányuló javaslat új rendelkezéseket tartalmaz a finanszírozásra vonatkozóan. A jelen tanulmány egyik megállapítása, hogy a támogatási programok nemcsak az energiahatékonysági felújítások ösztönzésére alkalmasak, hanem eredményes eszközei annak, hogy a támogatás elnyerésének feltételeként az **energetikai követelmények teljesüljenek**, sőt, akár szigorúbb feltételek is megkövetelhetők. A támogatási programokhoz kapcsolódó ellenőrzési mechanizmusok általában működőképesebbek, mint az általános ellenőrzési eljárások, főként a pénzügyi részvétel miatt. Ebből következik az a javaslat, hogy **legalább az uniós finanszírozást felhasználó** (és a lakóépületek felújítását célzó) **pénzügyi támogatási programok a finanszírozási útmutatókban az energetikai követelményeknek való megfelelést jogosultsági kritériumként írják elő. Ezt közvetlenül az átdolgozás alatt álló EPBD-ben is meg lehetne határozni.**